

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŽUPANIJSKO NATJECANJE U POZNAVANJU KLASIČNIH JEZIKA

u kategoriji
GRČKI JEZIK

za
OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

II. Gramatika:

III. Civilizacija:

Ukupni broj bodova:

	20
	15
	15
	50

Članovi županijskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 13. ožujka 2025.

I. PRIJEVOD

Sljedeći grčki tekst sastoji se od dva ulomka. Prvi ulomak prevedi uz pomoć rječnika i komentara, a drugi ulomak pažljivo pročitaj i odgovori na pitanja ispod njega.

Tekst opisuje Dedalov i Ikarov bijeg s Krete nakon što je Dedal pomogao Tezeju svladati Minotaura.

PRVI ULOMAK

Μίνως¹ Δαίδαλον² αἴτιον ἐν³ τῷ λαβυρίνθῳ μετὰ⁴ τοῦ παιδὸς Ἰκάρου κατείργει, ὃς ἐγεγέννητο⁵ αὐτῷ⁶ ἐκ⁷ δούλης Μίνως Νauκράτης⁸. Ὅδ' ἔ⁹ πτερὰ κατασκευάζων ἑαυτῷ¹⁰ καὶ τῷ παιδὶ ἀναπετομένῳ ἐντέλλεται μήτε¹¹ εἰς¹² ὕψος πέτεσθαι¹¹, μὴ¹⁵ τακείσης τῆς κόλλης¹³ ὑπὸ¹⁴ τοῦ ἡλίου αἱ πτέρυγες λυθῶσι¹⁵, μήτε¹⁶ ἐγγὺς θαλάσσης, ἵνα μὴ¹⁷ τὰ πτερὰ ὑπὸ τῆς νοτίδος¹⁸ λυθῇ¹⁷.

KOMENTAR:

1: Μίνως, ωος, ὁ – Minos

2: Δαίδαλος, ου, ὁ – Dedal

3: ἐν + dat. – u, na

4: μετὰ + gen. – zajedno s, sa

5: ὃς ἐγεγέννητο = koji je rođen

6: αὐτός, 3 – on

7: ἐκ + gen. – od

8: Ναυκράτη, ης, ἡ – Naukrata

9: ὁ δέ = a on

10: ἑαυτῷ = samome sebi

11: μήτε ... πέτεσθαι = da ne leti

12: εἰς + ak. – u, na

13: τακείσης τῆς κόλλης = kada se otopi ljepilo

14: ὑπὸ + gen. – od

15: μὴ ... λυθῶσι = i da se ne raspadnu

16: μήτε = i da ne leti

17: ἵνα μὴ ... λυθῇ = da se ne raspadnu

18: νοτίς, ἴδος, ἡ – vlaga

I.1. PRIJEVOD

	max 15
--	--------

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

DRUGI ULOMAK

Ἰκαρος δὲ ἀμελῶν τῶν τοῦ πατρὸς ἐντολῶν ψυχαγωγούμενος αἰετὶ μετέωρος ἐφέρετο· τακείσης δὲ τῆς κόλλης¹ πίπτων εἰς τὴν ἀπ’² ἐκείνου καλουμένην Ἰκαρίαν³ θάλασσαν ἀποθνήσκει. Δαίδαλος δὲ διασώζεται εἰς Κάμικον⁴ τῆς Σικελίας.

KOMENTAR:

1: τακείσης δὲ τῆς κόλλης = kada se otopilo

ljepilo

2: ἀπὸ + gen. – po

3: Ἰκάριος, 3 – Ikarov

4: Καμικός, οὐ, ἡ – Kamik

I.2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA

	maks. 5
--	----------------

1. Čije je naredbe zanemario Ikar?

2. Je li Ikar prvo letio previsoko ili prenisko?

3. Kako se zove more u koje je pao Ikar?

4. Kako se zove mjesto u kojem je Dedal našao spas i na kojem se otoku nalazi?

II. GRAMATIKA

1. Odredi službu riječi **Δαίδαλον** u rečenici *Μίνως Δαίδαλον αἴτιον ἐν τῷ λαβυρίνθῳ...*

- a) subjekt
- b) neizravni objekt
- c) izravni objekt

	maks. 1
--	---------

2. Odredi službu riječi **Μίνως** u rečenici *Μίνως Δαίδαλον αἴτιον ἐν τῷ λαβυρίνθῳ...*

- a) neizravni objekt
- b) imenski atribut
- c) subjekt

	maks. 1
--	---------

3. Odredi službu riječi **κατείδγει** u rečenici *Μίνως Δαίδαλον αἴτιον ἐν τῷ λαβυρίνθῳ...*

- a) predikat
- b) izravni objekt
- c) imenski atribut

	maks. 1
--	---------

4. Kako glagol **ἐντέλλεται** glasi u 3. l. mn. ind. prezenta mediopasivnog?

- a) ἐντέλλονται
- b) ἐντέλλομαι
- c) ἐντέλλεσθε

	maks. 1
--	---------

5. Sljedeće sintagme i izrazi iz teksta trebaju biti prebačene u isti padež u suprotnom broju. Zaokruži ispravnu tvrdnju:

a) δούλης – δουλῶν	TOČNO / NETOČNO
b) πτερά – πτερόν	TOČNO / NETOČNO
c) παιδί – παῖδας	TOČNO / NETOČNO
d) πτέρυγες – πτέρυξ	TOČNO / NETOČNO
e) ἐντολῶν – ἐντολοῦ	TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

6. Glagolski oblik **κατασκευάζων** iz teksta je

- a) N. jd. ptcp. prez. mp.
- b) N. jd. ptcp. prez. akt.
- c) inf. prez. akt.

	maks. 1
--	---------

7. Glagolski oblik **πέτεσθαι** iz teksta je

- a) 2. l. mn. ind. prez. mp.
- b) inf. prez. mp.
- c) 2. l. mn. impf. mp.

	maks. 1
--	---------

8. Pravilno naglasi oblike imenice **θάλασσα, ης, ή**

- a) θαλασσης
- b) θαλασσαι
- c) θαλασσων

	maks. 3
--	---------

9. Grecizam koji označava shvaćanje i učenje da je Sunce središte našeg planetarnog sustava je

- a) geocentrizam
- b) antropocentrizam
- c) heliocentrizam

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	----------

III. CIVILIZACIJA

1. Kako se zvala Ikarova majka?

- a) Agava
- b) Naukrata
- c) Klitemnestra

	maks. 1
--	---------

2. Dedal je Ikara uputio da leti

- a) visoko, blizu sunca
- b) nisko, blizu mora
- c) ni previsoko, ni prenisko

	maks. 1
--	---------

3. Dedal je bio

- a) graditelj
- b) slikar
- c) ribar

	maks. 1
--	---------

4. Dedal je rodom bio iz grada

- a) Atene
- b) Tebe
- c) Sparte

	maks. 1
--	---------

5. Dedal je prognan iz svog rodnog grada jer je ubio

- a) svog ljubimca
- b) svoju ženu
- c) svog nećaka

	maks. 1
--	---------

6. Otok kod kojeg je Ikar pao u more zove se

- a) Ikaria
- b) Dedalia
- c) Naks

	maks. 1
--	---------

7. Pasifaja se zaljubila u bika jer je njen muž uvrijedio boga

- a) Hada
- b) Posejdona
- c) Zeusa

	maks. 1
--	---------

8. Pasifajin muž bio je

- a) Minos
- b) Eak
- c) Radamant

	maks. 1
--	---------

9. Dedal je za Pasifaju napravio

- a) šupljeg slona
- b) šuplju kravu
- c) šuplju pticu

	maks. 1
--	---------

10. Minotaur se prvo zvao

- a) Asterion
- b) Patroklo
- c) Nestor

	maks. 1
--	---------

11. Tko **nije** Minotaurov roditelj?

- a) Minos
- b) Pasifaja
- c) bik

	maks. 1
--	---------

12. Minotaur znači Minosov

- a) pas
- b) bik
- c) lav

	maks. 1
--	---------

13. Minotaur je imao

- a) glavu životinje, a tijelo čovjeka
- b) glavu čovjeka, a tijelo životinje
- c) glavu i tijelo životinje

	maks. 1
--	---------

14. Minotaur je živio

- a) u palači
- b) u kućici na drvetu
- c) u labirintu

	maks. 1
--	---------

15. Pasifaja je bila kći boga

- a) Prometeja
- b) Atlasa
- c) Helija

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	-----------------

RJEŠENJA**I.1. PRIJEVOD****Ukupno 15 bodova**

Μίνως κατείργει	Minos zatvara	1
Δαίδαλον αἴτιον	krivca (krivog) Dedala	1
ἐν τῷ λαβυρίνθῳ	u labirintu,	1
μετὰ τοῦ παιδὸς Ἰκάρου,	zajedno sa sinom Ikarom,	1
ὃς ἐγγέγνητο αὐτῷ	koji mu je rođen	1
ἐκ δούλης Μίνωος Ναυκράτης.	od Minosove robinje Naukrate.	1
Ὅ δὲ πτερὰ κατασκευάζων	A on pripremajući krila	1
ἑαυτῷ καὶ τῷ παιδί	samome sebi i sinu	1
ἀναπετομένῳ	koji uzlijeće	1
ἐντέλλεται	naređuje	1
μήτε εἰς ὕψος πέτεσθαι,	da ne leti u visinu,	1
μὴ τακείσης τῆς κόλλης ὑπὸ τοῦ ἡλίου	kada se otopi ljepilo od sunca	1
αἱ πτέρυγες λυθῶσι,	da se krila ne raspadnu,	1
μήτε ἐγγὺς θαλάσσης,	niti (da leti) blizu mora,	1
ἵνα μὴ τὰ πτερὰ ὑπὸ τῆς νοτίδος λυθῇ.	da se krila ne raspadnu od vlage.	1

I.2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA

1. očeve / Dedalove	1
2. previsoko	1
3. Ikarovo	1
4. Kamik, Sicilija	2

Prijevod i razumijevanje teksta: 20**II. GRAMATIKA**

1. c); 2. c); 3. a); 4. a);	4
5. a) TOČNO; b) TOČNO; c) NETOČNO; d) TOČNO; e) TOČNO;	5
6. b); 7. b); 8. a) θαλάσσης, b) θάλασσα, c) θαλασσῶν 9. c)	6

Gramatika: 15**III. CIVILIZACIJA**

1. b); 2. c); 3. a); 4. a); 5. c); 6. a); 7. b); 8. a);	8
9. b); 10. a); 11. a); 12. b); 13. a); 14. c); 15. c).	7

Civilizacija: 15**Ukupno: 50**